

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1236

9.12.2025

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Rabatt for medlemskap tatt bort – premieøkning – krav på tilbakebetaling?

Sikrede tegnet i 2017 bilforsikring i daværende Nemi forsikring. Ved tegning krysset sikrede av for medlemskap i Legeforeningen fordi kona var medlem der. Medlemskapet ga rabatt på premien. Det ble ikke gjort noen manuell sjekk av om opplyst medlemskap stemte. Etter oppkjøp av Nemi, overtok Storebrand forsikringen fra 2021, og avtalen ble da videreført med den samme rabatten. Ved første hovedforfall etter overtagelse (2022) ble premien oppjustert, og rabatten sikrede hadde fått for opplyst medlemskap i Legeforeningen bortfalt fra dette tidspunkt som følge av at sikrede ikke var medlem. Rabatten gjaldt ikke for ektefeller av medlemmer. Sikrede reagerte ved hovedforfall i 2025 på at premien var høy. Ved undersøkelse kom det frem at dette delvis skyldtes at han ikke lenger fikk den rabatterte premien, og forsikringen ble flyttet over til kona for igjen å få rabatten. Sikrede mente at foretaket ikke hadde informert tilstrekkelig om bortfallet av rabatten fra 2022 og krevde tilbakebetalt premiedifferansen for de tre årene. Foretaket anførte at det var sikredes ansvar å informere om eventuelle medlemskap som kunne gi rabatt, og at sikrede var varslet tilstrekkelig om prisøkninger. Nemndas flertall kom til at sikrede ikke hadde krav på kompensasjon, og viste til at det ikke utgjorde noen mangel ved forsikringen at sikrede ikke fikk en rabatt for et medlemskap han ikke hadde.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav om rabattert pris med tilbakevirkende kraft.

Sikrede tegnet i 2017 bilforsikring i daværende Nemi forsikring. Ved tegning skal sikrede ha opplyst om/krysset av for medlemskap i Legeforeningen. Dette ga rabatt på premien selv om det var sikredes kone som var medlem. Det ble ikke gjort noen manuell sjekk av om opplyst medlemskap stemte.

Etter oppkjøp av Nemi, overtok Storebrand (foretaket) forsikringen fra 20.2.21. På dette tidspunktet ble avtalen sikrede hadde hatt med Nemi videreført i foretaket med den samme rabatten.

Ved første hovedforfall i foretaket 1.2.22 ble årsprisen oppjustert. Rabatten sikrede hadde fått for opplyst medlemskap i Legeforeningen bortfalt også fra dette tidspunkt som følge av at sikrede ikke var medlem. Fornyelsesdokumentene fra dette hovedforfallet er ikke fremlagt.

Sikrede fremla skjermbilder fra sine innloggede sider hos foretaket. Disse viser at sikrede i 2019 var registrert med en avtale tilknyttet «Den norske legeforening», men at han i 2024 og januar 2025 var registrert med en avtale for «Ordinære kunder».

Fra betalingen i februar 2025 var det igjen huket av for «Den norske legeforening». Dette kom i stand etter at sikrede ved fornyelsen i 2025 reagerte på prisøkningen og kontaktet foretaket. Sikrede fikk da forklart at han ikke var registrert med rabatt for Legeforeningen – da denne ikke

gjaldt for ektefeller – og det ble avtalt at forsikringen skulle flyttes over på hans kone som var medlem og hadde krav på rabatten.

Foretaket har forklart at sikredes avtale hadde hatt en lav pris pga. prisen som fulgte forsikringen fra den opprinnelig ble tegnet i Nemi/INSR. Ved tegning i foretaket var prisen i utgangspunktet høyere, men ved flytting av avtalen til sikredes kone beholdt forsikringen en noe lavere pris – som igjen ble rabattert grunnet medlemskapet i Legeforeningen.

Sikrede reagerte på at han ikke tidligere hadde blitt gjort oppmerksom på at rabatten for medlemskap i Legeforeningen var bortfalt, og han stilte spørsmål ved hvor mye ekstra han hadde betalt i de tre årene som var gått. Foretaket mente det var sikrede ansvar å opplyse om eventuelle medlemskap som kunne gi rabatt, og at det ikke hadde gjort noen feil.

Sikrede krever videreføring av pris og vilkår i to uker etter avklaring 29.1.25, som følge av foretakets unødvendige lange svartid. Sikrede krever også et skjønsmessig prisavslag – oppad begrenset til kr 24 840 med tillegg av forsinkelsesrente – som følge av at han har betalt for mye premie etter at rabatten ble fjernet av foretaket. Foretaket har bekreftet at rabatten ble videreført i et år etter oppkjøpet av Nemi. Sikrede bestrider at det var hans ansvar å gi opplysninger om medlemskapet. Foretaket har ikke på noe tidspunkt gitt sikrede opplysninger om at forsikringen måtte overføres til hans kone for å opprettholde rabatten, og den fremgår ikke på fakturaer – verken før eller etter endringer. Tvert imot vises rabatten under «Mine Sider», hvilket forledet sikrede til å tro at han fortsatt mottok riktig rabatt. Sikrede fikk dermed aldri anledning til å ta et aktivt valg om å justere forsikringen eller vurdere andre alternativ.

Ved fornyelsen ble sikrede tilbudt en årspris på kr 22 107, som etter foretakets opplysning skulle være sterkt rabattert. Da avtalen ble overført til sikredes kone falt prisen til kr 15 397. For perioden februar 2021 til februar 2025 utgjør denne forskjellen kr 20 107. Med forsinkelsesrente kommer dette opp i kr 24 840, og danner derfor grunnlaget for sikredes krav mot foretaket.

Foretaket avviser ansvar og anfører at sikrede er informert om prisøkning og de vilkår som gjelder for forsikringen i henhold til forsikringsavtaleloven. Det er sikredes ansvar å informere om eventuelle endringer i forsikringsavtalen, herunder flytting av forsikring til ektefelle. Det er kun medlemmer av akademikerforeningen som kan få forsikring under en akademikeravtale, og det er ikke noe rettslig grunnlag for at ektefeller skal få denne avtalen automatisk.

Sikrede har fått en betydelig rabatt på sin forsikring, som har vært lavere priset enn det som er vanlig for en ordinær avtale. Forsikringen ble opprinnelig tegnet på Legeforeningen i 2017, men sikrede er ikke medlem av akademikerforeningen, og derfor kunne ikke forsikringen overføres til en akademikeravtale. Sikrede ble gjort oppmerksom på at det var hans ansvar å informere om flytting av forsikring til ektefelle, og at foretaket trengte bekreftelse fra ektefelle. Forsikringen ble overført til ektefellen etter at sikrede tok kontakt 18.1.25. Foretakets håndtering av saken er i tråd med gjeldende vilkår og regler.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på prisavslag, tilbakebetaling eller kompensasjon fordi sikrede har betalt premie uten rabatt for medlemskap i Legeforeningen fra februar 2021 til februar 2025.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold:

Det er utenfor nemndas mandat å ta stilling til foretakets premieberegning, herunder premieøkning fra et år til et annet. I saker som gjelder premieøkning vil klagebehandlingen i

utgangspunktet være begrenset til en vurdering av om foretaket har overholdt sine varslingsplikter, jf. FinKN 2020-86, 2021-510 og 2021-720. Varslingsplikten er regulert i fal. § 3-3 annet ledd:

Vil selskapet endre forsikringsavtalen i forbindelse med fornyelse, skal det sammen med premievarslet for den nye forsikringsperioden gi forsikringstakeren de nye vilkårene med en redegjørelse for de endringer som er gjort. En endring som det ikke er redegjort for på denne måten, kan selskapet ikke påberope.

Det følger av bestemmelsen at dersom foretaket vil endre forsikringsavtalen i forbindelse med fornyelse, skal det sammen med premievarslet for den nye forsikringsperioden gi forsikringstakeren de nye vilkårene med en redegjørelse for de endringer som er gjort. Nemndspraksis har lagt til grunn at varslingsbestemmelsen også gjelder ved vesentlige premieøkninger, jf. FinKN 2013-173.

Det er ikke fremlagt dokumentasjon fra de ulike fornyelsene.

Den fremlagte betalingsoversikten viser imidlertid at månedlig premie steg fra kr 717 i 2019 til kr 736 i 2021. Denne endringen kan ikke anses som vesentlig. Videre synes det som om den månedlige premien steg til kr 996 i 2022. Dette utgjør omkring 35 % eller kr 3 000 årlig. Det følger av nemndspraksis at premieøkninger på 40 % og mer gjennomgående er vurdert som «vesentlig» i forbrukerforsikring, se FinKN 2014-105, 2015-405 og 2019-242, mens 20 % økning i bilforsikring, hvor skadefrekvens og omfang kan variere betydelig fra år til år, ikke ble regnet som vesentlig, se FinKN 2019-518. Av det fremlagte forsikringsbevis for 2021 fremgår at de aktuelle forsikringer gjelder bil med kr 8 950 i premie og ulykke med kr 240. Flertallet mener en premieøkning på 35 % for bilforsikring med betydelig variasjon i skadefrekvens og omfang ikke kan regnes for «vesentlig», særlig hensett til at beløpet er begrenset til kr 3 000 pr. år. Uansett peker flertallet på at denne økningen inkluderer bortfall av rabatten for medlemskapet i Legeforeningen. Bortfall av kjent rabatt medregnes ikke i vurderingen av om en premieøkning skal anses som vesentlig, jf. FinKN 2013-156:

Den aktuelle premieøkningen fra 2009 til 2010 var mer enn 80 % og utgjør ca. kr 31.000. Etter nemndas oppfatning må dette regnes for en «vesentlig» premieøkning. Nemnda forutsetter imidlertid at det ikke dreier seg om en inngangsrabatt som vedkommende forsikringstaker var kjent med.

De neste to årene var premieøkningen rundt kr 2 500 og i underkant av 20 %. Ut fra praksis kan dette ikke regnes som vesentlig.

Slik saken er opplyst legger flertallet til grunn at premieøkningene ikke er i strid med varslingsplikten i fal. § 3-3.

Sikrede krever tilbakebetaling eller prisavslag fordi han i tre år har trodd at han har hatt rabatt for medlemskap i Legeforeningen, men ikke hatt det. Foretaket anfører at det er sikredes ansvar å informere om medlemskap som gir rabatt. Sikrede viser til at foretaket var kjent med rabatten som foretaket videreførte første året etter det overtok forsikringen fra Nemi.

Sikrede viser til at det ikke var mulig å avdekke at han ikke hadde fått rabatten, da denne fremgikk på «MineSider» og derfor forledet ham til å tro at han fortsatt hadde rabatten.

De fremlagte skjermbildene fra sikredes innloggede sider hos foretaket viser forskjellige faner for ordinære kunder og Den norske legeforening. For perioden fra 2.7.19 er det huket av for Den norske legeforening. Forsikringen ble flyttet fra Nemi til Storebrand fra 20.02.21. Brevet med informasjon om flytting angir at sikrede vil beholde prisen fra Nemi ett år til, dvs. til 20.2.22. Foretaket videreførte derfor rabatten det første året i samsvar med forpliktelsene knyttet til flyttingen. Fra 20.2.22 hadde sikrede ikke krav på videreføring av premien fra Nemi. Dette må også gjelde en evt. rabatt for et medlemskap han ikke har.

Foretaket tok ved første hovedforfall etter overtagelse fra Nemi bort rabatten fordi sikrede ikke var medlem av Legeforeningen. Dette må være berettiget – sikrede har ikke krav på en rabatt som gjelder en forening han ikke var medlem i. Sikrede fikk også informasjon om videreføring i ett år og hadde derfor oppfordring til å sjekke prisen selv ved neste hovedforfall.

Fra hovedforfall 2025 er det igjen huket av for denne fanen. Flertallet forstår det slik at forsikringen på dette tidspunkt ble flyttet over på sikredes kone som er medlem i Legeforeningen. I den mellomliggende perioden var sikrede fortsatt forsikringstaker, og som ikke-medlem hadde han ikke krav på rabatten som gis til medlemmer av Legeforeningen.

Flertallet forstår sikrede slik at han krever prisavslag for den perioden han betalte full pris på forsikringen. Flertallet kan ikke se noe grunnlag for dette. Det utgjør ingen mangel ved forsikringen at sikrede ikke får en rabatt for et medlemskap han ikke har. Han fikk også informasjon om at premien ville bli endret etter ett år. Det må være opp til sikrede å holde orden på familiens medlemskap og organisere forsikringen på den måten som gir rimeligst dekning.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet mener i motsetning til flertallet at foretaket ikke har oppfylt sin informasjonsplikt etter fal. § 3-3.

Mindretallet legger til grunn at sikrede opprinnelig hadde en forsikringsavtale i Nemi der han hadde en rabattert pris grunnet ektefellens medlemskap i Legeforeningen. Da forsikringsavtalen ble overført til Storebrand som følge av en avtale mellom de to foretakene, fikk sikrede informasjon om at han ville beholde prisen og vilkårene frem til neste fornyelse i Storebrand. At prisen senere ble økt som følge av at Storebrand ikke hadde en slik rabatt for ektefeller, utgjør etter mindretallets syn en endring i forsikringsavtalen som foretaket skulle informert klager om etter fal. § 3-3 annet ledd.

Mindretallet mener at bortfallet av den gunstige rabatten tilsvarer en vesentlig premieøkning for sikrede.

Sikrede har opplyst at han ikke fikk informasjon om endringen, og foretaket har ikke fremlagt fornyelsesdokumenter for nemnda. Det legges til grunn at foretaket dermed ikke informerte om endringen i tråd med fal. § 3-3 annet ledd.

I følge fal. § 3-3 annet ledd kan foretaket dermed ikke påberope seg den endringen som ble gjort. Mindretallet har imidlertid ikke grunnlag for å beregne klagers økonomiske tap som følge av dette.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).